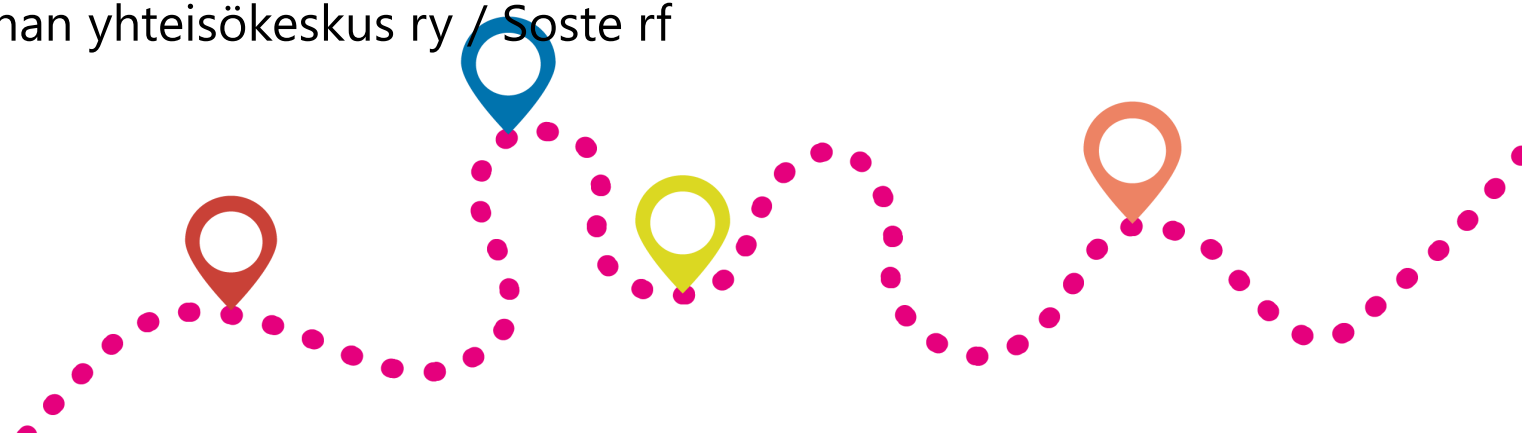

SPF:s seminarium 4.12.2023

Delaktighet och samarbete mellan organisationer, kommuner och välfärdsområdet

Organisationsrådgivare Kirsi Ala-Jaakkola
Satakunnan yhteisökeskus ry / Sostef

Järjestöjen sote-muutostuki (koordinering Soste rf)

– din länk till organisationsfältet i ditt område

- Vi följer med och sammanställer information om hur reformen och verksamheten ur organisationssynvinkel utvecklas inom alla välfärdsområden
- Vår målsättning är att det stöd, den verksamhet och den service som organisationerna erbjuder finns med i främjandet av hälsa, välfärd och trygghet också i framtiden.
- Organisationernas sohä-förändringsstöd fungerar som stöd för organisationerna inom välfärdsområdena samt som en länk mellan tjänsteinnehavare, beslutsfattare och organisationer i de olika områdena.

Välfärdsområdena, kommunerna och social- och hälsovårdsorganisationerna har ett gemensamt mål, människornas välbefinnande.

Organisationernas verksamhet stöder välfärdsområdenas och kommunernas uppdrag

Organisationer som välfärdsområdets stöd

Social- och hälsovårdstjänster

- Kamratstöd och stödpersoner
- Krishjälp
- Handledning och rådgivning
- Rehabiliteringsverksamhet
- Bostadslöshetsarbete
- Hjälp i familjevåld
- Stöd till närståendevårdare
- Individ och gruppcoachning
- Ärendehjälp

Främjande av hälsa och välmående

- Upplysningsarbete
- Öppna mötesplatser för olika människogrupper
- Vänverksamhet
- Klubbar för specialgrupper
- Sommarläger
- Motions- och hobbygrupper
- Diskussionsgrupper på olika språk och för olika grupper

Säkerhet och räddningsväsendet

- Avtalsbrandkårer
- Frivillig räddningstjänst
- Säkerhetsskolningar
- Implementerande arbete
- Rådgivning kring egen förberedelse

Delaktighet

- Kanalisering av olika gruppers röst till beslutsfattande och utveckling
- Samarbete
- Integration och mångkulturarbete
- Utlärning av digitala kunskaper
- Demokratifostran

Organisationerna utgör en del
av välfärdsområdenas och
kommunernas livskraft

Kommunallagen 410/2015 – Möjligheter att delta och påverka

- Kommuninvånarna och de som utnyttjar kommunens tjänster har rätt att delta i och påverka kommunens verksamhet. Fullmäktige ska sörja för mångsidiga och effektiva möjligheter och sätt att delta och påverka.
 - diskussionsmöten och invånarråd
 - åsikterna hos invånarna och personer som utnyttjar tjänster och regelbundet eller en längre tid bor eller vistas i kommunen reds ut innan beslut fattas
 - företrädare för dem som utnyttjar tjänsterna väljs in i kommunens organ
 - möjligheter att delta i ekonomiplaneringen ordnas
 - tjänsterna planeras och utvecklas tillsammans med dem som utnyttjar tjänsterna
 - invånare, organisationer och andra sammanslutningar stöds när de tar egna initiativ till att planera och bereda ärenden.

Kommunallagen 410/2015 - Möjligheter att delta och påverka

- **Initiativrätt**

- Kommuninvånarna samt sammanslutningar och stiftelser som har verksamhet i kommunen har rätt att komma med initiativ i frågor som gäller kommunens verksamhet. Man ska också bli informerad om de åtgärder som vidtagits.

- **Folkomröstning**

- Rådgivande. Initiativ till en folkomröstning kan tas av minst fyra procent av de kommuninvånare som fyllt 15 år. Fullmäktige ska utan dröjsmål avgöra om en folkomröstning enligt initiativet ska ordnas.

- **Ungdomsfullmäktige**

- Ska inrättas för att garantera den unga befolkningens möjligheter att delta och påverka.
- Ungdomsfullmäktige ska ges möjlighet att påverka i frågor som är av betydelse för kommuninvånarnas välfärd, hälsa, studier, livsmiljö, boende eller rörlighet, i frågor som ungdomsfullmäktige bedömer som betydelsefulla med tanke på barn och unga. Ungdomsfullmäktige ska tas med när barns och ungas deltagande och hörande av barn och unga utvecklas i kommunen.

Kommunallagen 410/2015 - Möjligheter att delta och påverka

- Äldreråd
 - Äldrerådet ska ges möjlighet att påverka planering, beredning och uppföljning inom olika kommunala verksamheter i frågor som är av betydelse för den äldre befolkningens välfärd, hälsa, delaktighet, livsmiljö, boende, rörlighet eller möjligheter att klara de dagliga funktionerna eller med tanke på den service som den äldre befolkningen behöver.
- Råd för personer med funktionsnedsättning
 - Personer med funktionsnedsättning samt deras anhöriga och organisationer ska ha en tillräcklig representation i rådet.
 - Rådet för personer med funktionsnedsättning ska ges möjlighet att påverka planering, beredning och uppföljning inom olika kommunala verksamheter i frågor som är av betydelse för personer med funktionsnedsättning och för deras välfärd, hälsa, delaktighet, livsmiljö, boende, rörlighet eller möjligheter att klara de dagliga funktionerna eller med tanke på den service som de behöver.
- Kommunikation
 - Kommunen ska informera kommuninvånarna, de som utnyttjar kommunens tjänster, organisationer och andra sammanslutningar om kommunens verksamhet.
 - I kommunikationen ska det användas ett klart och begripligt språk och olika invånargrupperns behov ska beaktas.

Välfärdsområden – Möjligheter att delta och påverka

- Lagen om välfärdsområden 611 / 2021
- Lagen om ordnande av social- och hälsovård 612 / 2021

Välfärdsområden - Invånarnas möjligheter att delta och påverka

- Invånarna i välfärdsområdet och de som utnyttjar välfärdsområdets tjänster har rätt att delta i och påverka välfärdsområdets verksamhet.
 - rösträtt i välfärdsområdesval
 - rösträtt i folkomröstningar inom välfärdsområden
 - En medlem av ett välfärdsområde har dessutom initiativrätt i ärenden som gäller välfärdsområdets verksamhet.
- Påverkansorgan
 - **Ett ungdomsfullmäktige** eller en motsvarande påverkansgrupp för unga i välfärdsområdet för att garantera den unga befolkningens möjligheter att delta och påverka
 - **Ett äldreråd** för välfärdsområdet för att garantera den äldre befolkningens möjligheter att delta och påverka
 - **Ett råd för personer med funktionsnedsättning** för att säkerställa funktionshindrades möjligheter att delta och påverka.
 - Medlemmarna i dessa organ väljs bland medlemmarna i motsvarande påverkansorgan i de kommuner som hör till välfärdsområdet så att det från varje sådant kommunalt organ väljs minst en representant. Dessutom kan andra personer väljas till påverkansorganen. Välfärdsområdesstyrelsen ska sörja för de ovan nämnda organens verksamhetsförutsättningar.

Välfärdsområden - Invånarnas möjligheter att delta och påverka

- Välfärdsområdesfullmäktige ska se till att det finns mångsidiga och effektiva möjligheter att delta. Deltagande och påverkan kan främjas i synnerhet genom att
 - ordna diskussionsmöten och invånarråd
 - utreda invånarnas åsikter innan beslut fattas
 - välja företrädare för tjänsteanvändarna i välfärdsområdets organ
 - planera och utveckla tjänster tillsammans med dem som använder tjänsterna
 - ordna möjligheter att delta i planeringen av välfärdsområdets ekonomi
 - stöda invånarnas, organisationernas och andra samfunds planering och beredning av ärenden på eget initiativ.

Lag om ordnande av social- och hälsovård 612 /2021, 6§ och 7§

- Velfärdsområdet och kommunen ska **samarbeta** i främjandet av hälsa och välfärd
- De ska också
 - i främjandet av hälsa och välfärd **samarbeta med andra offentliga aktörer, privata företag och allmännyttiga samfund som i kommunen utför hälso- och välfärdsfrämjande arbete.**
 - **främja goda verksamhetsförutsättningar och påverkningsmöjligheter** för de organisationer som utför hälso- och välfärdsfrämjande arbete.
- Velfärdsområdet ska minst en gång om året förhandla med kommunerna i sitt område och med övriga ovan nämnda aktörer som inom velfärdsområdets område utför hälso- och välfärdsfrämjande arbete om **målen, åtgärderna, samarbetet och uppföljningen** i fråga om främjandet av hälsa och välfärd (Hyte-förhandlingar)

Välfärdsplan och -berättelse

- En beskrivning av hälsa och välfärd samt främjandet av dessa i kommunen: nuläget, mål och åtgärder
- Ger gemensamt antagna mål för främjandet av välfärden
- Främjar kommuninvånarnas välfärd och kommunens livskraft
- Erbjuder grunder för besluten
- Hjälper med att prioritera verksamheten
- Stödjer utvärdering av verksamheten
- Säkerställer resurserna för verksamheten
- För samman olika aktörer som tillsammans kan påverka uppnåendet av målen

Källa: THL

Välfärdsplan och -berättelse

- Kan innehålla andra frivilliga eller lagstadgade planer som stödjer välfärden
 - planer och program som rör barn och äldre
- Det är också bra att till välfärdsberättelsen och -planen foga planerna för
 - kulturell välfärd
 - delaktighet
 - jämställdhet och jämlikhet
 - Trygghet
- Arbetet med välfärdsberättelsen kan endast göras tillsammans
 - kommunens välfärdsgrupp, alla sektorer i kommunen, organisationer, församlingar och eventuella andra aktörer såsom företag, förtroendevalda

Ytterligare möjligheter till delaktighet och samarbete

- Organisationsdelegationer
 - Kan vara anknytna till någon organisation eller fungera helt självständigt
 - Representerar regionens organisationer
 - Samarbetar med välfärdsområdena: deltar i beredning av frågor, utlåtanden utnämner organisationsrepresentanter, informerar
- Deltagande budgetering
 - Ett sätt att involvera invånare som kan ge förslag på hur kommunens resurser används
- Partnerskapsbord
 - Utveckling som baseras på interaktion mellan invånare, gemenskaper och beslutsfattare och som kompletterar traditionellt beslutsfattande.
- Olika råd
- Kommuners föreningskvällar

Morgonkaffe på svenska

- **8.12.2023 Beredskap och personer i sårbar ställning**
 - Jurist Johanna Lindholm, Hyvil Ab: Vad är beredskap? Hur beakta personer i sårbar ställning i allvarliga störningssituationer och undantagsförhållanden?
 - Kirsi Ala-Jaakkola: Allmänt om organisationernas roll i beredskapssamarbetet.

VILKA ÄMNER ÖNSKAR NI HÖRA OM UNDER VÅRENS MORGONKAFFEN? FÖRSLAG PÅ SAKKUNNIGA?

Tack!

Kirsi Ala-Jaakkola

Organisationssakkunnig

kirsi.ala-jaakkola@yhteisokeskus.fi

Tfn 044 9895937